

PÕLVA VALLAVOLIKOGU

MÄÄRUS

Põlva

05.05.2023 nr 1-4/27

Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse korraldamise ja rahastamise kord

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 5, sotsiaalhoolekande seaduse § 14 lõigete 1 ja 2 ning 2. jaotise alusel.

§ 1. Üldsätted

- (1) Määrusega kehtestatakse Põlva Vallavalitsuse (edaspidi *vallavalitsus*) eelarvest väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse (edaspidi *teenus*) korraldamise ja rahastamise kord.
- (2) Määruses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seadust, arvestades sotsiaalseadustiku üldosa seaduses sätestatud erisusi.

§ 2. Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse kirjeldus

- (1) Väljaspool isiku kodu osutatav üldhooldusteenus on sotsiaalteenus, mille eesmärk on turvalise keskkonna ja toimetuleku tagamine täisealisele isikule, kes terviseseisundist, tegevusvõimest või elukeskkonnast tulenevatel põhjustel ei suuda kodustes tingimustes ajutiselt või püsivalt iseseisvalt toime tulla.
- (2) Teenust osutatakse vastavalt isiku vajadusele tähtajatult (pikaajaliselt) või tähtajaliselt (lühiajaliselt).

§ 3. Teenuse saajad

Teenust osutatakse isikule:

- 1) kelle toimetulekut ei ole võimalik tagada teiste sotsiaalteenuste või muu abi osutamisega;
- 2) kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht on Põlva vallas;
- 3) kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht on Põlva vallas, viibimiskoht (ööpäevaringse üldhooldusteenuse osutaja) on teises omavalitsusüksuses.

§ 4. Teenuse taotlemine ja taotluse menetlemine

(1) Teenuse taotlemiseks esitatakse vallavalitsusele kirjalik taotlus.

(2) Taotluses märgitakse:

- 1) teenuse taotleja ees- ja perekonnanimi;
- 2) teenuse taotleja isikukood;
- 3) teenuse taotleja elukoht ;
- 4) teenuse taotleja kontaktandmed;
- 5) teenuse vajaduse põhjendus (igapäeaeluga toimetuleku ja terviseprobleemide kirjeldus);
- 6) teenuse taotleja esindaja(te) ees- ja perekonnanimi ning kontaktandmed.

§ 5. Teenuse määramine

(1) Teenuse määramise otsustamise aluseks oleva teenuse vajaduse hindamise viib läbi sotsiaalosakonna ametnik kümne tööpäeva jooksul nõuetekohase taotluse esitamisest.

(2) Sotsiaalosakonna ametnik kontrollib taotluses märgitud asjaolusid ning vajadusel kogub menetlemiseks täiendavaid tõendeid ja dokumente, s.h selgitab taotleja terviseseisundist teenuse korraldusele tulenevaid nõudeid.

(3) Tervishoiuteenusel viibiva isiku üldhooldusteenuse vajaduse teeb sotsiaalosakonna ametnik kindlaks tervishoiuteenuse osutaja poolse isiku terviseseisundi ja toimetuleku ülevaate või prognoosi alusel.

§ 6. Teenuse rahastamine

(1) Teenuskoha maksumust rahastatakse teenuse saaja sissetulekutest, riigi poolt sihtotstarbeliselt eraldatud pikaajalise hoolduse korralduse toetusest, Põlva valla eelarve vahenditest ja vajadusel ülalpidamiskohustusega perekonnaliikmelt võetavast tasust.

(2) Põlva valla eelarvest rahastatakse hooldusteenust vahetult osutavate hooldustöötajate ja abihoidlustöötajate järgmisi kulusid (edaspidi *hoolduskomponendi kulusid*):

1) tööjõukulud;

2) tööriietuse ja isikukaitsevahendite kulud;

3) tervisekaitse ja vaktsineerimise kulud;

4) koolituse ja supervisiooni kulud.

(3) Põlva Vallavalitsus kehtestab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kulude tasumise piirmäära suuruses, mis tagab teenuse saajale teenuse kättesaadavuse.

(4) Juhul kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kulude suurus ületab Põlva Vallavalitsuse kehtestatud piirmäära, tasub piirmäära ületava kulu teenusesaaja või tema ülalpidamiskohustusega perekonnaliige.

(5) Teenuse saaja tasub teenuskoha maksumusest majutus- ja toitluskulud ning muud teenuse osutamise seotud kulud (edaspidi *ülalpidamiskomponendi kulusid*).

(6) Kui teenuse saaja sissetulek on madalam kui Statistikaameti avaldatud eelarveaastale eelnenud aasta teise kvartali keskmise vanaduspensionide suurus, katab kohaliku omavalitsuse üksus teenuse saaja tasutavate kulude ja teenuse saaja sissetuleku vahe, kuid mitte rohkem kui eelmise aasta teise kvartali keskmise vanaduspensionide suurus ja teenuse saaja sissetuleku vahe. Sissetulekuna arvestatakse teenuse saaja riiklik pension, kogumispensionid kogumispensionide seaduse tähenduses, töövõimetoetus töövõimetoetuse seaduse tähenduses ja sotsiaalmaksuga maksustatav tulu sotsiaalmaksuseaduse tähenduses.

(7) Puudest tingitud lisakulusid nõudvate teenuste ja kaupade hankimise ning rehabilitatsiooniplaanis ettenähtud tegevuste elluviimise korral üldhooldusteenuse osutaja poolt kaetakse need kulud puudega inimese sotsiaaltoetuse määra ulatuses nimetatud toetuse arvelt.

(8) Lisateenuste eest, mille osutamine ei ole tagatud kohamaksumusega (tervishoiuteenuse osutaja poolt võetav visiidi- ja voodipäeva tasu, sotsiaaltranspordi teenuse tasu, tasu telefoni, TV või interneti võrguühenduse eest, üheinimesetoa lisamaks jms) tasub teenusesaaja.

(9) Kui isik ei ole võimeline tasuma puudujäävat osa kohamaksumusest (ülalpidamiskomponendi või hoolduskomponendi piirmäära ületavas osas) või kohamaksumuse arvestusest välja jäävate lisateenuste eest käesoleva paragrahvi lõikes 8 toodud juhul, siis hindab KOV isiku ja tema ülalpidamiskohustusega perekonnaliikmete maksevõimet ja lepib nendega kokku puudujäävate summade tasumise.

§ 7. Teenuse rahastamise otsustamine

(1) Otsuse teenuse rahastamise kohta teeb sotsiaalosakonna juhataja oma haldusaktiga.

(2) Haldusakt edastatakse rahastuse taotluse esitanud isikule, tema seadusjärgsetele ülalpidajatele ja teenuse osutajale.

(3) Teenusele suunamise ja rahastamise kohta sõlmitakse vallavalitsuse, teenuseosutaja ja teenuse saaja vahel leping.

§ 8. Teenuse rahastamisest keeldumine

Vallavalitsus võib jätta rahastamise taotluse rahuldamata, kui:

1) teenust vajava isiku toimetulekut on otstarbekas tagada teiste sotsiaalteenustega või muu abiga;

- 2) teenust vajav isik või ülalpidamiskohustusega isik(ud) jätavad esitamata otsuse langetamiseks nõutud dokumendid;
- 3) muudel põhjendatud juhtudel.

§ 9. Teenuse rahastamise lõpetamine

Teenuse rahastamine lõpetatakse:

- 1) teenuse osutamise lepingu lõpetamisel, sh teenust vajanud isiku surma korral;
- 2) teenuse saaja siirdumisel teisele, igapäevast toimetulekut parimal moel tagavale, teenusele;
- 3) teenust vajava isiku või tema lähedase/ülalpidamiskohustusega isiku(te) taotluse alusel;
- 4) muudel põhjendatud juhtudel.

§ 10. Alusetult saadud toetuse tagasinõudmine

Alusetult saadud toetuse tagasinõudmine toimub sotsiaalseadustiku üldosa seaduse paragrahvides 31–35 sätestatud korras.

§ 11. Dokumendivormide kinnitamine

Vallavalitsus võib kinnitada määruse rakendamiseks vajalike dokumentide vormid.

§ 12. Rakendussätted

- (1) Põlva Vallavolikogu 30.06.2020 määruse nr 12 "Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse korraldamise ja rahastamise kord" tunnistatakse kehtetuks.
- (2) Määrus jõustub 1. juulil 2023.

/allkirjastatud digitaalselt/

Georg Pelisaar
volikogu esimees

Seletuskiri Põlva Vallavolikogu 05.05.2023 määruse eelnõu nr 1-4/27 "Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse korraldamise ja rahastamise kord" juurde

Sissejuhatus ja eelnõu sisu

Kohaliku omavalitsuse seaduse § 22 lõike 1 punkti 5 kohaselt kuulub volikogu ainupädevusse toetuste andmise ja valla või linnaeelarvest finantseeritavate teenuste osutamise korra kehtestamine.

Sotsiaalhoolekande seaduse (edaspidi *SHS*) § 14 lõike 1 alusel kehtestab kohaliku omavalitsuse üksus sotsiaalhoolekandelise abi andmise korra, mis peab sisaldama vähemalt sotsiaalteenuste ja -toetuste kirjeldust ja rahastamist ning nende taotlemise tingimusi ja korda. Sama § lõike 2 kohaselt võib kohaliku omavalitsuse üksus korraldada sotsiaalteenuseid ja maksta täiendavaid sotsiaaltoetusi kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest kohaliku omavalitsuse üksuse kehtestatud tingimustel ja korras. Seaduse § 20 püstitab teenuse eesmärgi, kirjeldab teenuse sisu ja nõuded tegevustele, mis on vajalikud teenuse eesmärgi saavutamiseks. 1. juulil 2023 jõustuv § 22¹ kirjeldab teenuse rahastamist.

Määrusega kehtestatakse Põlva Vallavalitsuse eelarvest väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse korraldamise ja rahastamise kord.

Üldhooldusteenuse kirjelduse kohaselt on väljaspool isiku kodu osutatav üldhooldusteenus sotsiaalteenus, mille eesmärk on turvalise keskkonna ja toimetuleku tagamine täisealisele isikule, kes terviseseisundist, tegevusvõimest või elukeskkonnast tulenevatel põhjustel ei suuda kodustes tingimustes ajutiselt või püsivalt iseseisvalt toime tulla.

Põlva vallal on kaks ööpäevaringset üldhooldusteenust pakkuvat asutust – Põlva Valla Hooldekodu (kolmes majas kokku 77 kohta) ja Laheda Sotsiaalkeskus (kahes majas kokku 42 kohta). Kokku on riikliku andmekogu STAR andmetel 28.04.2023. a seisuga üldhooldusteenusel 172 inimest, kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht on Põlva vallas. Need 172 jaotuvad üle riigi 26 teenuse osutaja vahel.

Käesolev määruse projekt kajastab eelkõige hooldereformi nime all üldhooldusteenuse korraldamises ja rahastamises kavandatavaid muutusi. Need on lühidalt kirjeldades järgmised.

Esiteks, taotluse teenuse osaliseks rahastamiseks kohaliku omavalitsuse poolt võib esitada iga käesoleval hetkel teenusel olev inimene. Sotsiaaltöötaja hindab kliendi abivajadust, mille põhjal langetatakse otsus teenuse rahastamise kohta.

Teiseks hooldekodu kohatasu jaotub põhimõtteliselt kaheks erinevaks komponendiks. Ühe osa, ülalpidamiskomponendi (majutus- ja toitluskulud ning muud teenuse osutamisega seotud kulud) maksab teenusesaaja kinni oma pensionist (väikese pensioni korral osaliselt omavalitsus). Teine osa, hoolduskomponent (hooldajate tööjõukulu, koolitus, tervisekaitse, tööriietus), rahastatakse 2023. a riigi poolt sihtotstarbelise eraldise toel, 2024. a aga kohaliku omavalitsuse eelarvest. Omavalitsusele on antud õigus kehtestada ülalpidamiskomponendile piirmäär, mida ületava summa peab teenusesaaja tasuma oma vahenditest.

Olemasoleva info kohaselt jäävad Kagu-Eesti hooldekodude kohamaksumused alates 01.07.2023. a vahemikku 1000–1300 eurot, kohaliku omavalitsuse poolt makstav hoolduskomponent 500 ja 750 euro vahemikku. Teadaolevast 172 Põlva valla kliendist 157 saavad teenust hooldusasutustest, kus hoolduskomponendi suurus kuni 650 eurot. 1. juulil jõustuva SHS § 22¹ lõige 3 annab kohalikule omavalitsusele õiguse kehtestada hoolduskomponendi kulude piirmäära, mis tagab teenuse saajale teenuse kättesaadavuse. Põlva valla elanikele tagab üldhooldusteenuse kättesaadavuse piirmäär 650 eurot kuus.

Seoses uue korra kehtestamisega on vajalik tunnistada kehtetuks Põlva Vallavolikogu 30.06.2020 määrus nr 12 "Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse korraldamise ja rahastamise kord".

Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

Rakendamisega seotud tegevused, kulud/tulud

Üldhooldusteenuse rahastamiseks on Põlva valla 2023. a eelarves kavandatud 245 000 eurot, tegevusala 10121, osakond 101, kululiik 4133, projekt 1049.

Toetusfondi on sihtotstarbeliselt pikaajalise hoolduse korralduse toetuseks eraldatud 460 619 eurot.

Viimasest summast tuleb katta reformi ettevalmistuse ja läbiviimisega seotud kulud ja ülejäägi tekkimisel on õigus neid vahendeid kasutada inimeste kodusust toimetulekut toetavate või parandavate teenuste arendamiseks (eluruumi kohandamine, turvanupu teenus, koduhooldusteenuse mahu suurendamine või korralduse parandamine jne).

Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine

Eelnõu on Põlva Vallavalitsuse poolt heaks kiidetud 10.05.2023 ja edastatud menetlemiseks Põlva Vallavolikogule.

Eestseisus suunas eelnõu menetlemiseks Põlva Vallavolikogu sotsiaalkomisjonile.

Määruse jaotuskava ja ülesannete andmine

Avaldamine Riigi Teatajas

Delta kaudu teadmiseks: finantsosakond, sotsiaalosakond

Eelnõu koostaja

Jüri Kõre

sotsiaalosakonna juhataja